

Izvještaj o monitoringu procesuiranja korupcije pred sudovima i tužilaštvima u Bosni i Hercegovini 2022

Maj, 2023

Ovaj izvještaj je sačinjen uz finansijsku podršku Švedske

SADRŽAJ

UVOD	3
OPIS TRENDOVA U PROCESUIRANJU KRIVIČNIH DJELA U ODNOSU NA UKUPAN BROJ PRIJAVA U RADU TUŽILAŠTAVA U BOSNI I HERCEGOVINI	5
Udio naredbi o nesprovođenju istrage u ukupnom broju riješenih prijava.....	6
OPIS TRENDOVA U PROCESUIRANJU KRIVIČNIH DJELA U ODNOSU NA UKUPAN BROJ ISTRAGA U RADU TUŽILAŠTAVA U BOSNI I HERCEGOVINI	8
Udio naredbi o obustavi istrage u ukupnom broju riješenih istraga	9
OPIS TRENDOVA U PROCESUIRANJU KRIVIČNIH DJELA U ODNOSU NA UKUPAN BROJ PODIGNUTIH OPTUŽNICA U TUŽILAŠTVIMA U BiH	11
OPIS TRENDOVA U BROJU I STRUKTURI UKUPNOG BROJA SUDSKIH ODLUKA ZA KORUPCIJSKA KRIVIČNA DJELA U BOSNI I HERCEGOVINI	12
OPIS TRENDOVA U VRSTI I STRUKTURI UKUPNOG BROJA OSUĐUJUĆIH PRESUDA ZA KORUPCIJSKA KRIVIČNA DJELA U BOSNI I HERCEGOVINI	14
Struktura pravosnažnih sudskih odluka za korupcijska krivična djela u Bosni i Hercegovini u toku 2022. godine	15
Struktura pravosnažnih osuđujućih presuda za korupcijska krivična djela u Bosni i Hercegovini u toku 2022. godine	17
ZAKLJUČAK	19

UVOD

Bosna i Hercegovina je jedna od zemalja koja je najviše nazadovala u borbi protiv korupcije u proteklih 10 godina, pokazala je to analiza Indexa percepcije korupcije za 2022. godinu koju redovno sprovodi Transparency International. Također, prema istom izvoru, Bosna i Hercegovina je ocijenjena sa ocjenom 34 na skali od 0 do 100, što je ukupno pozicionira na 110. mjesto od 180 zemalja, a lošiji rezultat u Evropi imaju samo Ukrajina i Rusija.

Adekvatno procesuiranje korupcije predstavlja jedan od osnovnih uslova za napredak zemlje, a tu se posebno izdvaja procesuiranje korupcije na visokom nivou. U Mišljenju EU o zahtjevu za članstvo BiH u Europskoj uniji stoji „Korupcija je raširena i svi nivoi vlasti pokazuju znakove da su pod kontrolom politike, što izravno utječe na svakodnevni život građana... Pravomoćne osuđujuće presude u predmetima korupcije na visokom nivou su vrlo rijetke i sankcije nemaju adekvatan preventivni učinak.“¹Nadalje, u Analitičkom izvještaju Evropske Komisije se navodi da su „potrebni dalji naponi na postizanju rezultata o proaktivnim istragama, krivičnom gonjenju i pravosnažnim presudama za korupciju, posebno u predmetima korupcije na visokom nivou, koji nanose veliku štetu javnim fondovima.“² Izvještaj o Bosni i Hercegovini za 2021. godinu, koji je objavljen od strane Evropske komisije navodi da „Nije postignut napredak u ispunjavanju ključnog prioriteta 7. iz Mišljenja, te preporuka i nalaza iz izvještaja stručnjaka o pitanjima vladavine prava. Nedovoljno je učinjeno na postizanju rezultata u pogledu proaktivnih istraga, krivičnog gonjenja i pravosnažnih presuda za korupciju. Naročito je slab napredak u predmetima korupcije na nivou, na čemu treba ozbiljno poraditi.“³

OSCE Misija u Bosni i Hercegovini u svom izvještaju navodi da „Ukupna slika koju nudi praćenje teških predmeta korupcije (tj. onih predmeta koji su kategorizirani kao predmeti visoke i korupcije srednjeg nivoa) može se jednostavno opisati kao zatajenje krivično-pravnog sistema koje je dovelo do *de facto* nekažnjivosti za počinioce brojnih teških djela.“⁴

Sve navedeno uveliko utječe na smanjenje povjerenja javnosti u rad pravosuđa, te rezultira konstantnim smanjenjem broja prijava za krivična djela. Rezultati istraživanja javnog mnijenja koje je sproveo Transparency International u BiH (TI BiH) krajem 2021. godine na reprezentativnom uzorku na cjelokupnoj teritoriji BiH pokazuju da čak 64% građana BiH smatra da je korupcije veoma mnogo prisutna u BiH, dok zdravstvo (71%),

---

¹ Evropska Komisija, Mišljenje Komisije o Zahtjevu BiH za članstvo u Europskoj uniji, dostupno na:

http://dei.gov.ba/dei/direkcija/sektor_strategija/Upitnik/misljenje/default.aspx?id=21774&langTag=bs-BA

² Evropska Komisija, Analitički izvještaj, dostupno na: http://dei.gov.ba/dei/direkcija/sektor_strategija/Upitnik/misljenje/default.aspx?id=21811&langTag=bs-BA

³ Evropska Komisija, Izvještaj o Bosni i Hercegovini za 2021, dostupno na https://europa.ba/wp-content/uploads/2022/10/izvjestaj-o-bosni-i-hercegovini-za-2022-godinu_1666693844.pdf

⁴ OSCE Misija u BiH, Treći godišnji izvještaj o odgovoru pravosuđa na korupciju: Sindrom nekažnjivosti, dostupno na:

<https://www.osce.org/files/f/documents/1/9/471006.pdf>

pravosuđe (60,4%) i javna uprava (45,7%) smatraju sektorima gdje je korupcija najviše rasprostranjena. Ovakav rezultat ispitivanja javnog mnijenja je alarmantan uzevši u obzir da bi pravosuđe trebalo da bude osnovna karika u lancu borbe protiv korupcije.

TI BiH od 2009. godine vrši kontinuiranu analizu procesuiranja korupcijskih krivičnih djela pred sudovima i tužilaštvima u BiH na osnovu zvaničnih statističkih podataka pravosudnih institucija u BiH. Ovaj Izvještaj o analizi statističkih podataka pravosudnih institucija o efikasnosti i dijelom kvaliteta rada u otkrivanju, procesuiranju i sankcionisanju korupcijskih krivičnih djela za 2022. godinu je uporediv sa ranijim izvještajima koje je TI BiH sproveo, te je moguće pratiti trendove u procesuiranju korupcije u Bosni i Hercegovini. Kao i prethodnih godina, predmet analize procesuiranja korupcijskih krivičnih djela predstavljaju statistički podaci koji su ustupljeni od strane VSTV-a BiH o radu pravosudnih institucija za 2022. godinu.

Izvještaj o procesuiranju korupcije prati i statističke podatke koji ukazuju na stepen efikasnosti organa u procesuiranju korupcijskih krivičnih djela u svim fazama krivičnog postupka. Izvještajem se prate trendovi procesuiranja korupcije od faze zaprimanja prijave da je izvršeno korupcijsko krivično djelo, pokretanja istrage, podizanja optužnice pa do izrečene presude za ova krivična djela. Na ovaj način se na osnovu prikupljenih podataka može doći i do određenih zaključaka o trendovima efikasnosti pojedinačnih pravosudnih organa (u koje pored nadležnih sudova i tužilaštava, možemo ubrojati i tijela za provođenje zakona u BiH), kao i o trendovima efikasnosti pravosudnih organa s obzirom na nivo vlasti kojima pripadaju. Može se smatrati da se ovi statistički podaci koriste najvećim dijelom kao pokazatelji efikasnosti rada pravosudnih organa u BiH.

Izvještaj djelimično omogućava i praćenje kvaliteta i efektivnosti rada pravosudnih institucija, prvenstveno tužilaštava, kroz statističke pokazatelje o broju osuđujućih, oslobađajućih i odbijajućih presuda, međutim postojeći statistički podaci koji se vode u pravosudnim institucijama ne mogu ukazati na različite druge aspekte rada pravosudnih institucija u procesuiranju korupcijskih krivičnih djela koji govore o kvalitetu i efektivnosti rada. Posebno se ne mogu dobiti statistički podaci o npr. broju i karakteristikama lica koja se procesuiraju, ozbiljnosti djela i težine i kompleksnosti predmeta, posljedica krivičnih djela i pričinjene štete, te poduzetih radnji od strane tužilaštava i sudova u krivičnim postupcima za utvrđivanje odgovornosti za krivična djela. Ovakvi podaci koji ukazuju na kvalitet rada pravosudnih institucija se ne mogu prikupljati iz razloga što ne postoje razvijeni parametri koji će se na taj način zavoditi unutar tužilaštava.

OPIS TRENDOVA U PROCESUIRANJU KRIVIČNIH DJELA U ODNOSU NA UKUPAN BROJ PRIJAVA U RADU TUŽILAŠTAVA U BOSNI I HERCEGOVINI

Podaci o ukupnom broju prijava u radu u tužilaštvima ukazuje na broj predmeta koji se nalaze u fazi prijave unutar tih pravosudnih institucija. Ukupan broj prijava u radu unutar jednog tužilaštva ili tužilačkog sistema čini broj od ukupno neriješenih predmeta na početku promatrane godine i broja zaprimljenih prijava tokom promatrane godine. Najveći dio prijava o krivičnom djelu, po pravilu, tužilaštva zaprimaju od strane agencija za provođenje zakona, ali iste mogu zaprimiti i od bilo kojeg drugog fizičkog ili pravnog lica. Prijave o počinjenom krivičnom djelu se mogu zaprimiti i anonimno. U nastavku su prikazani trendovi ukupnih prijava u radu za sva krivična djela i ukupno prijava u radu za krivična djela korupcije (KTK) za 2022. godinu, kao i podaci za period 2019-2022. godina po jedinstvenoj listi KTK predmeta, usvojenoj od strane VSTV-a. Podaci su prikazani po tužilačkom sistemu BiH, tužilačkom sistemu FBiH, tužilačkom sistemu RS i tužilačkom sistemu Brčko Distrikta.

Nivo tužilaštva	Ukupno prijava u radu				Ukupno prijava u radu za korupcijska krivična djela (KTK)				Udio prijava za KTK predmete u odnosu na ukupan broj prijava u radu			
	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.
Tužilaštvo BiH	1.449	1.467	1.499	1.473	131	126	172 (3)	252 (11)⁵	9,0%	8,5%	11,4%	17,1%
Tužilački sistem FBiH	18.913	18.577	20.539	20.625	948	865	1.044 (12)	1.148 (35)	5,0%	4,6%	5,0%	5,56%
Tužilački sistem RS	10.173	10.048	11.102	11.041	505	404	466 (1)	452 (2)	4,9%	4,0%	4,1%	4,1%
Tužilaštvo Brčko Distrikta	347	265	259	283	26	19	9 (0)	7 (1)	7,4%	7,1%	3,4%	2,4%
Ukupno	30.882	30.357	33.399	33.422	1.610	1.414	1.691 (16)	1.859 (39)	5,2%	4,6%	5,0%	5,5%

Tabela 1: Uporedni prikaz statističkih podataka o broju prijava u radu tužilaštava u BiH i broju prijava u radu za korupcijska krivična djela za period 2019.-2022. godina

⁵ U zagradi su prikazani podaci o broju slučajeva visoke korupcije, u skladu sa definicijom korupcije i organizovanog kriminala visokog nivoa, usvojenoj na sjednici Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH održanoj 23. i 24. juna 2021. godine

Nalazi:

- Ukupan broj prijava za sva krivična djela je u porastu tokom 2022. godine u odnosu na posmatrani period.
- Uporedo sa povećanjem ukupnog broja prijava za sva krivična djela, povećan je i broj prijava za korupcijska krivična djela. Udio prijava za korupcijska krivična djela u odnosu na ukupan broj prijava u radu povećan je na 5,5% tokom 2022. godine u odnosu na 4,6% tokom 2020. godine, odnosno 5% tokom 2021. godine.
- Kada govorimo o **korupcijskim krivičnim djelima, vidljivo je da je broj prijava u radu porastao tokom 2022. godine u odnosu na 2021. godinu, te je tokom 2022. godine zabilježen najveći broj prijava u radu za korupcijska krivična djela u posmatranom periodu.** Tokom 2022. godine je zabilježeno 168 prijava više u odnosu na 2021. godinu ili 445 prijava više u odnosu na 2020. godinu.
- Povećanje broja prijava za korupcijska krivična djela tokom 2022. godine je zabilježeno na nivou Tužilaštva BiH i tužilačkom sistemu FBiH, dok je u tužilačkom sistemu RS i Tužilaštvu BD evidentirano smanjenje broja prijava u radu za korupcijska krivična djela.

Na osnovu dostavljenih podataka značajno je napomenuti da se od ukupnog broja prijava u radu za korupcijska krivična djela (1.859), njih 39 ili tek 2% se odnosi na prijave za korupcijska krivična djela visokog nivoa (KTKV), prema definiciji koju je usvojilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine.⁶

Udio naredbi o nesprovođenju istrage u ukupnom broju riješenih prijava

Kada se govori o riješenim prijavama koje je zaprimilo tužilaštvo tokom promatranih godina, iste se mogu riješiti tužilačkom odlukom Naredba za provođenje istrage, tužilačkom odlukom Naredba o nesprovođenju istrage, kao i rješenjem prijave na tzv. drugi način.⁷

Naredbe o nesprovođenju istrage se odnose na događaje koji su tužilaštvima prijavljeni od strane agencija za provođenje zakona, ili drugih fizičkih i pravnih lica, a donose ih nadležni tužioci kada se na osnovu prikupljenih i dostavljenih dokaza zaključi da ne postoji osnova sumnje da je određena osoba počinila krivično djelo, ili kada se utvrdi da djelo koje se navodi u prijavi ne predstavlja krivično djelo, ili nema obilježja krivičnog djela, i sl. Broj naredbi o nesprovođenju istrage ukazuje na podatke o broju zaprimljenih prijava koje ne predstavljaju kvalitetne prijave i na taj način opterećuju resurse tužilaštava.

---

⁶ Definicija korupcije i organizovanog kriminala visokog nivoa, usvojeno na sjednici Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH na sjednici održanoj 23. i 24. juna 2021. godine

⁷ Prijave riješene na drugi način podrazumijevaju sve one prijave koje nisu riješene naredbom o pokretanju/nesprovođenju istrage, odnosno to su prijave riješene ustupanjem drugom tužilaštvu, spajanjem predmeta i sl.

	Ukupno riješenih prijava				Ukupno Naredbi o nesprovođenju istrage				Prijave riješene na drugi način				Udio Naredbi o nesprovođenju istrage u ukupnom broju riješenih prijava			
	2019	2020	2021	2022	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.
Tužilaštvo BiH	55	51	69 (1)	78 (6)	24	24	44 (1)	36 (2)	17	8	16 (0)	27 (1)	43,6%	47,0%	62,3%	46,1%
Tužilački sistem FBiH	579	492	600 (7)	710 (27)	308	317	338 (2)	436 (2)	29	27	29 (0)	17 (0)	53,1%	64,4%	56,3%	61,4%
Tužilački sistem RS	357	268	290 (1)	289 (2)	218	158	173 (0)	180 (0)	40	41	41 (0)	41 (0)	61,0%	58,9%	59,6%	62,2%
Tužilaštvo Brčko Distrikta	26	19	9 (0)	7 (1)	0	0	1 (0)	0 (0)	0	0	0 (0)	0 (0)	0%	0%	11,1%	0%
Ukupno	1.017	830	968 (9)	1.084 (36)	550	499	555 (4)	652 (6)	86	76	86 (0)	85 (1)	54,0%	60,1%	57,3%	60,1%

Tabela 2: Uporedni prikaz statističkih podataka o udjelu Naredbi o nesprovođenju istrage u odnosu na ukupan broj riješenih prijava pred tužilaštvima u BiH za predmete korupcijskih krivičnih djela za period 2019.-2022. godina

Nalazi:

- Broj riješenih prijava za korupcijska krivična djela je povećan sa 968 tokom 2021. godine na 1.084 u toku 2022. godine i predstavlja najveći broj riješenih prijava za korupcijska krivična djela u posmatranom periodu.
- **Broj naredbi o nesprovođenju istrage za korupcijska krivična djela je povećan sa 555 u toku 2021. godine na 652 naredbi o nesprovođenju istrage u toku 2022. godine.**
- Udio naredbi o nesprovođenju istrage u ukupnom broju riješenih prijava je povećan sa 57,3% u toku 2021. godine na 60,1% u toku 2022. godine. Dok je na nivou Tužilaštva BiH smanjen udio negativnih tužilačkih odluka u ukupnom broju riješenih prijava na 46%, u isto vrijeme tužilački sistem FBiH je povećao udio na 61,4%, odnosno tužilački sistem RS na 62,2%.
- **Od ukupnog broja riješenih prijava za korupcijska krivična djela (1.084), 36 riješenih prijava ili 3,3% se odnosi na prijave za predmete korupcije na visokom nivou (KTKV). Šest prijava je riješeno naredbom o nesprovođenju istrage, jedna je riješena na drugi način, dok su u ostalim slučajevima otvorene istrage.**

OPIS TRENDOVA U PROCESUIRANJU KRIVIČNIH DJELA U ODNOSU NA UKUPAN BROJ ISTRAGA U RADU TUŽILAŠTAVA U BOSNI I HERCEGOVINI

Podaci o ukupnom broju istraga u radu u tužilaštvima ukazuje na stanje i broj predmeta koji se nalaze u fazi istraga unutar tih institucija. Ukupan broj istraga u radu unutar jednog tužilaštva ili tužilačkog sistema čini zbir ukupno neriješenih istraga na početku promatrane godine i naređenih istraga tokom promatrane godine. Podaci o broju istraga u radu su posebno značajni za praćenja omjera prijava i istraga, odnosno efikasnosti u procesuiranju istih. Poseban fokus izvještaja je na broju istraga koje se odnose na korupcijska krivična djela kao i praćenje trendova istih.

U nastavku su prikazani trendovi ukupnih istraga u radu za sva krivična djela i ukupno istraga u radu za krivična djela korupcije (oznake KTK) za 2021. godinu. Podaci su, kao i prethodno, prikazani po tužilačkom sistemu BiH, tužilačkom sistemu FBiH, tužilačkom sistemu RS i tužilačkom sistemu Brčko Distrikta.

Nivo tužilaštva	Ukupno istraga u radu				Ukupno istraga u radu za krivična djela korupcije (KTK)				Udio istraga za KTK predmete u odnosu na ukupan broj istraga			
	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.
Tužilaštvo BiH	727	645	635	527	29	33	24 (4)	23 (5)	3,9%	5,1%	3,7%	4,3%
Tužilački sistem FBiH	10.953	9.582	10.705	9.995	371	250	351 (11)	353 (34)	3,3%	2,6%	3,2%	3,5%
Tužilački sistem RS	6.937	6.201	6.619	6.015	144	118	120 (1)	107 (3)	2,0%	1,9%	1,8%	1,7%
Tužilaštvo Brčko Distrikta	396	327	337	370	29	23	19 (0)	15 (1)	7,3%	7,0%	5,6%	1,3%
Ukupno	19.013	16.755	18.296	16.907	573	424	514 (16)	498 (43)	3,0%	2,5%	2,8%	2,9%

Tabela 3: Usporedni prikaz statističkih podataka o broju istraga u radu tužilaštava u BiH i broju istraga u radu za predmete korupcijskih krivičnih djela za period 2019.-2022. godina

Nalazi:

- Broj otvorenih istraga za sva krivična djela u tužilaštvima u BiH je smanjen u toku 2022. godine u odnosu na 2021. godinu, te je na nivou rezultata ostvarenih u toku 2020. godine.

- Kada je riječ o otvorenim istragama za korupcijska krivična djela u toku 2022. godine je smanjen broj otvorenih istraga u KTK predmetima u odnosu na 2021. godinu. Međutim, kao i u slučaju ukupnog broja otvorenih istraga, broj otvorenih istraga u KTK predmetima je i dalje niži u odnosu na rezultate ostvarene tokom 2019. i 2021. godine.
- Dok su Tužilaštvo BiH i tužilački sistem FBiH zabilježili gotovo identičan broj otvorenih istraga za korupcijska krivična djela, u tužilačkom sistemu RS i Tužilaštvu BD je značajno smanjen broj otvorenih istraga.
- Omjer istraga u radu za korupcijska krivična djela u odnosu na ukupan broj istraga u radu za sve predmete je i dalje na jako niskom nivou, i iznosi svega 2,9%. Samo Tužilaštvo BiH (4,3%) i tužilački sistem FBiH (3,5) ima nešto veći omjer istraga u radu za korupcijska krivična djela u odnosu na sve krivične predmete. **Najniži udio otvorenih istraga za korupcijska krivična djela u ukupnom broju otvorenih istraga je zabilježen u tužilaštvu BD (1,3%) i tužilačkom sistemu RS i u toku 2022. godine iznosi tek 1,7%.**
- **Kada govorimo o istragama za korupcijska krivična djela na visokom nivou (KTK) tokom 2022. godine je zabilježeno ukupno 43 istrage, što čini 8,6% od ukupnog broja istraga za korupcijska krivična djela.**

Udio naredbi o obustavi istrage u ukupnom broju riješenih istraga

Kada govorimo o rješavanjima istrage, iste mogu biti riješene: podizanjem optužnice, tužilačkom odlukom Naredba o obustavi istrage, kao i rješanjem istrage na drugi način.⁸ Naredba o obustavi istrage je tužilačka odluka koja se donosi u slučaju kada je prethodno u predmetu donijeta Naredba o provođenju istrage.

Naredba o obustavi istrage se donosi kada iz prikupljenih dokaza ne proizilazi osnovana sumnja da je osumnjičena osoba počinila krivično djelo, kao i u slučaju smrti osumnjičene osobe. Dalje u tekstu su prikazani podaci za broj obustava istraga u odnosu na ukupan broj riješenih istraga.

---

⁸ Istrage riješene na drugi način podrazumijevaju sve one istrage koje nisu riješene naredbom o obustavi istrage ili podizanjem optužnice, odnosno to su istrage riješene ustupanjem drugom tužilaštvu, spajanjem predmeta i sl.

Nivo tužilaštva	Ukupno riješenih istraga				Ukupno Naredbi o obustavi istrage				Istrage riješene na drugi način				Udio Naredbi o obustavi istrage u ukupnom broju riješenih istraga			
	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.
Tužilaštvo BiH	16	19	18 (4)	18 (5)	10	7	10 (3)	4 (2)	2	1	0 (0)	1 (0)	62,5%	36,8%	55,5%	22,2%
Tužilački sistem FBiH	267	131	258 (8)	240 (20)	87	51	62 ( )	65 (7)	21	5	10 (0)	15 (0)	32,5%	38,9%	24,0%	27%
Tužilački sistem RS	94	77	81 (1)	63 (2)	49	47	44 (0)	30 (0)	3	2	2 (0)	2 (1)	52,1%	61,0%	54,3%	47,6%
Tužilaštvo Brčko Distrikta	25	13	11 (0)	4 (0)	1	2	3 (0)	1 (0)	4	0	1 (0)	0 (0)	4%	15,3%	27,2%	25%
Ukupno	402	240	368 (13)	325 (27)	147	107	119 (6)	100 (9)	30	8	13 (0)	18 ( )	36,5%	43,1%	32,3%	30,7%

Tabela 4: Uporedni prikaz statističkih podataka o udjelu Naredbi o obustavi istrage u odnosu na ukupan broj riješenih istraga pred tužilaštvima u BiH za predmete korupcijskih krivičnih djela za period 2019.-2022. godina

Nalazi:

- Tokom 2022. godine povećan je broj riješenih istraga za korupcijska krivična djela u odnosu na rezultate ostvarene tokom 2021. godine.
- Broj tužilačkih odluka koje se odnose na naredbe o obustavi istrage za korupcijska krivična djela smanjen je u toku 2022. godine u odnosu na posmatrani period.
- Udio naredbi o obustavi istrage u ukupnom broju riješenih istraga za korupcijska krivična djela je tokom 2022. godine smanjen u odnosu na period 2019-2022. godina, i tokom 2021. godine iznosi 30,7%. Značajno je napomenuti da je u svim tužilačkim sistemima zabilježeno smanjenje udjela negativnih tužilačkih odluka u ukupnom broju riješenih istraga tokom 2022. godine izuzev na nivou tužilačkog sistema FBiH, gdje je udio negativnih tužilačkih odluka povećan sa 24% tokom 2021. godine na 27% tokom 2022. godine. **Međutim, tužilački sistem RS i dalje prednjači sa čak 47,6% udjela negativnih tužilačkih odluka u ukupnom broju riješenih istraga. Drugim riječima, od 63 riješene istrage za korupcijska krivična djela, 30 ih je riješeno naredbom o obustavi istrage.**
- Kada govorimo o udjelu riješenih istraga za korupcijska krivična djela na visokom nivou (KTKV) u ukupnom broju riješenih istraga, dolazi se do zaključka da **od ukupnog broja riješenih istraga za korupcijska krivična djela (325), njih 27 ili 8,3% se odnosi na predmete korupcije na visokom**

nivou, te predstavlja značajno povećanje udjela predmeta visoke korupcije u ukupnom broju riješenih istraga u odnosu na 2021. godinu kada je udio iznosio 3,5%.

OPIS TRENDOVA U PROCESUIRANJU KRIVIČNIH DJELA U ODNOSU NA UKUPAN BROJ PODIGNUTIH OPTUŽNICA U TUŽILAŠTVIMA U BIH

Nivo tužilaštva	Ukupno podignutih optužnica				Ukupno podignutih optužnica za krivična djela korupcije (KTK)				Udio podignutih optužnica za KTK predmete u odnosu na ukupan broj podignutih optužnica			
	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.
Tužilaštvo BiH	172	167	160	137	4	11	8 (1)	13 (3)	2,3%	6,5%	5,0%	9,4%
Tužilački sistem FBIH	7.563	6.309	7.494	6.656	159	75	185 (4)	158 (13)	2,1%	1,1%	2,4%	2,3%
Tužilački sistem RS	3.488	3.022	3.196	3.134	42	28	35 (1)	31 (1)	1,2%	0,9%	1,0%	0,9%
Tužilaštvo Brčko Distrikta	262	180	191	196	20	12	7 (0)	3 (0)	7,6%	6,6%	3,6%	1,5%
Ukupno	11.485	9.678	11.041	10.123	225	126	235 (6)	205 (17)	1,9%	1,2%	2,1%	2%

Tabela 5: Uporedni prikaz statističkih podataka o broju podignutih optužnica koje su podigla tužilaštva u BiH, te broju podignutih optužnica za korupcijska krivična djela za period 2019-2022

Nalazi:

- Broj podignutih optužnica za sva krivična djela u tužilaštvima u BiH tokom 2022. godine je smanjen u odnosu na 2021. godinu, te je lošiji rezultat zabilježen samo tokom 2020. godine.
- Uporedo sa smanjenjem broja podignutih optužnica za sva krivična djela, u tužilaštvima u BiH je **tokom 2022. godine zabilježeno smanjenje broja podignutih optužnica za korupcijska krivična djela, sa 235 podignutih optužnica tokom 2021. godine na 205 tokom 2022. godine. Najveći**

doprinos ovom smanjenju su doprinijeli rezultati tužilaštava u tužilačkom sistemu FBiH gdje je zabilježeno smanjenje sa 185 podignutih optužnica tokom 2021. na 158 podignutih optužnica tokom 2022. godine. S druge strane na nivou Tužilaštva BiH zabilježeno je povećanje broja podignutih optužnica za korupcijska krivična djela, sa 8 podignutih optužnica u toku 2021. godine na 13 tokom 2022. godine, što predstavlja najbolji ostvareni rezultat Tužilaštva BiH u posmatranom periodu.

- Omjer podignutih optužnica za korupcijska krivična djela u odnosu na ukupan broj podignutih optužnica tokom 2022. godine je smanjen u odnosu na 2021. godinu.
- Kada govorimo o podignutim optužnicama za korupcijska krivična djela visokog nivoa (KTKV), **od 205 podignutih optužnica za korupcijska krivična djela, 17 podignutih optužnica ili 8,2% se odnosi na korupcijska krivična djela na visokom nivou, te predstavlja značajno povećanje u odnosu na 2021. godinu kada je udio iznosio 3,5%.**

OPIS TRENDOVA U BROJU I STRUKTURI UKUPNOG BROJA SUDSKIH ODLUKA⁹ ZA KORUPCIJSKA KRIVIČNA DJELA U BOSNI I HERCEGOVINI

Kvalitet rada tužilaštava u Bosni i Hercegovini se ogleda prvenstveno u strukturi i vrstama sudskih odluka koje su donesene po pokrenutom krivičnom postupku, odnosno po podignutim optužnicama. Sudska odluka u krivičnom postupku u ovom promatranom kontekstu su *odbijajuća presuda, oslobađajuća presuda* i *osuđujuća presuda*. Očekivani cilj tužilaštava, ali i šire društvene zajednice je da se nakon što sud potvrdi optužnicu, donese što veći omjer osuđujućih presuda, a posebno s obzirom na to da se smatra da se u prethodnim fazama krivičnog postupka potvrdila osnovanost sumnje da je učinjeno krivično djelo i ko je učinilac takvog krivičnog djela.

Posebna zainteresovanost stručne, ali i šire društvene zajednice, jeste da kvalitet rada tužilaštava, odnosno adekvatan omjer osuđujućih presuda naspram drugih sudskih odluka za korupcijska krivična djela bude visok. S tim u vezi, u nastavku je prikazan broj odbijajućih, oslobađajućih i osuđujućih presuda, te je analiziran omjer osuđujućih presuda u odnosu na ukupan broj donesenih sudskih odluka.

---

⁹ Ukupan broj presuda predstavlja zbir pravosnažnih i nepravosnažnih sudskih odluka u posmatranom periodu.

Nivo tužilaštva	Odbijajuće presude				Oslobađajuće presude				Osuđujuće presude			
	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.
Tužilaštvo BiH	0	0	0 (0)	0 (0)	1	1	2 (0)	2 (1)	1	6	11 (2)	10 (2)
Tužilački sistem FBiH	1	0	2 (0)	2 (0)	46	20	40 (2)	47 (2)	155	116	175 (2)	240 (4)
Tužilački sistem RS	1	1	2 (0)	2 (0)	14	4	9 (0)	11 (1)	51	29	30 (0)	34 (1)
Tužilaštvo Brčko Distrikta	0	0	0 (0)	0 (0)	1	3	1 (0)	4 (0)	17	6	11 (1)	9 (1)
Ukupno	2	1	4 (0)	4 (0)	62	28	52 (2)	64 (4)	224	157	227 (5)	293 (8)

Tabela 6.: Uporedni prikaz statističkih podataka o vrstama i broju presuda koje su donijeli sudovi u BiH za korupcijska krivična djela koja su pokrenula tužilaštva u BiH za period 2019-2022.

Nalazi:

- Tokom 2022. godine je u Bosni i Hercegovini zabilježeno **povećanje kako broja osuđujućih presuda, tako i povećanje broja oslobađajućih presuda za korupcijska krivična djela** u odnosu na 2021. godinu, odnosno povećanje sa 227 osuđujućih presuda u toku 2021. godine na 293 osuđujuće presuda u toku 2022. godine.
- Ukoliko gledamo po tužilačkim sistemima, na nivou Tužilaštva BiH i Tužilaštva BD zabilježen je manju pad u broju donesenih osuđujućih presuda tokom 2022. godine u odnosu na 2021. godinu, na nivou tužilačkog sistema RS je djelimično povećan broj presuda, dok je na nivou tužilačkog sistema FBiH značajno povećan broj presuda za korupcijska krivična djela, što je u konačnici i doprinijelo ukupnom povećanju broja osuđujućih presuda tokom 2022. godine u odnosu na 2021. godinu.
- Kada je riječ o osuđujućim presudama za korupcijska krivična djela na visokom nivou (KTKV), **od 293 osuđujuće presude za korupcijska krivična djela tokom 2022. godine, tek njih 8 ili 2,7% se odnosi na presude za korupcijska krivična djela na visokom nivou.**

OPIS TRENDOVA U VRSTI I STRUKTURI UKUPNOG BROJA OSUĐUJUĆIH PRESUDA ZA KORUPCIJSKA KRIVIČNA DJELA U BOSNI I HERCEGOVINI

Uzimajući u obzir da su zapriječene kazne za korupcijska krivična djela u krivičnim zakonima u BiH znatno oštrije u odnosu na druga krivična djela, kao i činjenicu da je opšta percepcija da je kaznena politika blaga, u sklopu izvještaja ista je analizirana za predmetna krivična djela. Praksa sudskih instanci u vezi sa krivično pravnim reagovanjem na kriminalitet je često predmet interesovanja, kako javnosti koja je najčešće upoznata sa istom putem medijskih obavještenja, tako vrlo često i od strane naučne i stručne javnosti.

S obzirom na često vrlo nedostajuće sveobuhvatne podatke o kaznenoj politici za korupcijska krivična djela, posebno u smislu kontinuiranih trendova, TI BiH smatra posebno značajnim da se prateći trendove i za ove podatke, široj stručnoj i društvenoj javnosti analiziraju i predoče ovi rezultate. S tim u vezi, za četiri tužilačka sistema su analizirane sve vrste osuđujućih presuda koje su izrečene pred nadležnim sudovima u Bosni i Hercegovini.

Nivo tužilaštva	Novčana kazna				Uslovna osuda				Zatvorska kazna			
	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.
Tužilaštvo BiH	0	0	1 (0)	0 (0)	1	1	4 (1)	7 (2)	0	5	6 (1)	3 (0)
Tužilački sistem FBiH	2	1	3 (0)	3 (0)	107	74	107 (1)	166 (1)	46	41	55 (1)	71 (3)
Tužilački sistem RS	15	8	9 (0)	5 (0)	24	15	11 (0)	10 (0)	12	6	11 (0)	19 (1)
Tužilaštvo Brčko Distrikta	0	0	0 (0)	0 (0)	12	6	5 (0)	1 (1)	5	0	6 (1)	8 (1)
Ukupno	17	9	13 (0)	8 (0)	144	96	127 (1)	184 (3)	63	52	79 (1)	101 (5)

Tabela 7: Vrste osuđujućih presuda za korupcijska krivična djela u BiH za period 2019-2022.

Nalazi:

- Na nivou cjelokupnog pravosudnog sistema u BiH, u toku 2022. godine sudovi su donijeli ukupno 293 osuđujuće presude za korupcijska krivična djela, što predstavlja povećanje ovog broja u odnosu na 2021. godinu te predstavljaju najbolje rezultate u posmatranom periodu.
- Kada govorimo o presudama za korupcijska krivična djela sa krivičnopravnom sankcijom zatvora, tokom 2022. godine je donijeta 101 ovakva presuda, te ovaj podatak predstavlja najbolje rezultate u odnosu na period 2019-2021. **Međutim, zabrinjava podatak da je procenat zatvorskih kazni u ukupnom broju donesenih osuđujućih presuda tek 34,6%.**
- S druge strane, **čak 62,5% osuđujućih presuda za korupcijska krivična djela su presude sa uslovnom osudom**, što nije nimalo odvrćuće za eventualne počinioce ovih krivičnih djela, posebno uzevši u obzir težinu korupcijskih djela, kao i štetu koju korupcija proizvodi prema društvu u cjelini.
- Podatak da je tek u **2,7% slučajeva osuđujućih presuda za korupcijska krivična djela izrečena novčana kazna** nam govori da se ovaj institut skoro i ne koristi prilikom procesuiranja krivičnih djela korupcije, te da je uslovna osuda još uvijek jedan od osnovnih vidova kažnjavanja za učinjenje krivičnog djela korupcije.

Struktura pravosnažnih sudskih odluka za korupcijska krivična djela u Bosni i Hercegovini u toku 2022. godine

Obzirom da tokom ranijih godina Visoko sudsko i tužilačko vijeće nije bilo u mogućnosti da dostavi i podatke o pravosnažnim sudskim odlukama u predmetima korupcijskih krivičnih djela, u nastavku analiziramo dostavljene statističke podatke o pravosnažnim sudskim odlukama u predmetima korupcije. Uzimajući u obzir da se kvalitet rada tužilaštava u BiH ogleda prvenstveno u strukturi i vrstama sudskih odluka, a posebno pravosnažnim sudskim odlukama, koje su donesene po podignutim optužnicama, ovi podaci su od izuzetnog značaja. Posebna zainteresovanost stručne, ali i šire društvene zajednice, jeste da kvalitet rada tužilaštava, odnosno adekvatan omjer osuđujućih presuda naspram drugih sudskih odluka za korupcijska krivična djela bude visok.

S tim u vezi, u nastavku je prikazan broj pravosnažnih odbijajućih, oslobađajućih i osuđujućih presuda koje su donijeli nadležni sudovi u BiH po tužilačkim sistemima, te je analiziran omjer pravosnažnih osuđujućih presuda u odnosu na ukupan broj sudskih odluka.

Nivo tužilaštva	Odbijajuće presude				Oslobađajuće presude				Osuđujuće presude			
	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.	2019.	2020.	2021.	2022.
Tužilaštvo BiH	0	0	0 (0)	0 (0)	1	1	2 (0)	1 (1)	0	4	10 (2)	7 (2)
Tužilački sistem FBiH	0	0	1 (1)	1 (0)	13	11	14 (0)	12 (2)	97	77	116 (2)	167 (3)
Tužilački sistem RS	0	1	0 (0)	1 (0)	6	0	3 (0)	3 (0)	37	21	16 (0)	19 (1)
Tužilaštvo Brčko Distrikta	0	0	0 (0)	0 (0)	1	1	0 (0)	1 (0)	9	3	5 (0)	8 (1)
Ukupno	0	1	1 (0)	2 (0)	21	13	19 (0)	17 (3)	143	105	147 (4)	201 (7)

Tabela 6.: Uporedni prikaz statističkih podataka o vrstama i broju pravosnažnih presuda koje su donijeli sudovi u BiH za korupcijska krivična djela koja su pokrenula tužilaštva u BiH u periodu 2019.-2022. godine

Nalazi:

- Tokom 2022. godine je u Bosni i Hercegovini je ukupno **doneseno 220 pravosnažnih sudskih odluka** u korupcijskim predmetima, od čega je **201 osuđujuća, 17 oslobađajućih presuda i dvije odbijajuće presuda.**
- Kao što je vidljivo iz prethodne tabele, tokom 2021. godine broj pravosnažnih presuda za korupcijska krivična djela je povećan u odnosu na 2021. godinu, te su zabilježeni najbolji rezultati u toku posmatranog perioda.
- Broj pravosnažno osuđujućih presuda za korupcijska krivična djela je tokom 2022. godine povećan u odnosu na 2021. godinu, odnosno sa 147 pravosnažno osuđujućih presude tokom 2021. godine, na 201 pravosnažno osuđujuću presudu tokom 2022. godine.
- U isto vrijeme, broj pravosnažnih oslobađajućih presuda tokom 2022. godine je smanjen sa 19 tokom 2021. godine na 17 pravosnažno oslobađajućih presuda tokom 2022. godine.

- Kada govorimo o presudama za korupcijska krivična djela na visokom nivou (KTKV), **od ukupno 201 pravosnažno osuđujuće presude za korupcijska krivična djela, tek 7 presuda ili 3,4% se odnosi na pravosnažne presude za korupcijska krivična djela na visokom nivou.**

Struktura pravosnažnih osuđujućih presuda za korupcijska krivična djela u Bosni i Hercegovini u toku 2022. godine

U okviru ovog izvještaja analizirana je i kaznena politika za korupcijska krivična djela u pravosnažnim presudama. Opšta percepcija građana u BiH je da kaznena politika za korupcijska krivična djela izuzetno blaga, a uzimajući u obzir često nedostajuće podatke o kaznenoj politici za korupcijska krivična djela, posebno u smislu trendova, te TI BiH smatra posebno značajnim da se prateći trendove i za ove podatke, široj stručnoj i društvenoj javnosti analiziraju i predoče ovi rezultate. S tim u vezi, za četiri tužilačka sistema su analizirane sve vrste pravosnažnih osuđujućih presuda koje su izrečene pred nadležnim sudovima u Bosni i Hercegovini tokom 2021. godine.

Nivo tužilaštva	Novčana kazna				Uslovna osuda				Zatvorska kazna			
	2019.	2020.	2021.	2022	2019.	2020.	2021.	2022	2019.	2020.	2021.	2022
Tužilaštvo BiH	0	0	1 (0)	0 (1)	0	1	4 (1)	4 (3)	0	3	5 (1)	3 (0)
tužilački sistem FBiH	0	0	2 (0)	2 (0)	72	54	75 (1)	125 (1)	25	23	29 (1)	40 (2)
Tužilački sistem RS	14	5	4 (0)	4 (0)	18	12	8 (0)	6 (0)	5	4	5 (5)	9 (1)
Tužilaštvo Brčko Distrikta	0	0	0 (0)	0 (0)	7	3	3 (0)	1 (0)	2	0	2 (0)	7 (1)
Ukupno	14	5	7 (0)	6 (0)	97	70	90 (2)	136 (4)	32	30	41 (2)	59 (4)

Tabela 9: Vrste pravosnažnih osuđujućih presuda za korupcijska krivična djela u BiH za period 2019-2022.

Nalazi:

- Na nivou cjelokupnog pravosudnog sistema u BiH, tokom 2022. godine sudovi su donijeli ukupno 202 pravosnažno osuđujuće presude za korupcijska krivična djela.
- Od ukupnog broja donesenih pravosnažnih sudskih presuda za korupcijska krivična djela **59 odluka je sa krivično pravnom sankcijom zatvora, što predstavlja tek 29,3% zatvorskih kazni u ukupnom broju pravosnažno osuđujućih presuda.** Ovaj podatak nam još jednom potvrđuje da se pravosuđe u BiH bavi sitnom korupcijom, dok se korupcija na visokom nivou rijetko ili nikako ne procesuiraju.
- S druge strane, u **čak 67,6% slučajeva, sudovi u BiH su donijeli pravosnažne uslovne osude za korupcijska krivična djela,** što ni na koji način ne djeluje odvraćajuće za eventualne počiniocima ovih krivičnih djela, te **još jednom potvrđuje da se pravosuđe u BiH bavi isključivo procesuiranjem sitne korupcije,** dok najveće korupcijske afere uglavnom ostanu neprocesuirane pred nadležnim organima.
- Novčana kazna je tokom 2022. godine izrečena u 2,9% pravosnažnih osuđujućih sudskih odluka što potvrđuje da se ovaj institut kažnjavanja slabo koristi, te da su uslovne osude i dalje osnovni način kažnjavanja počinitelja koruptivnih krivičnih djela.

ZAKLJUČAK

Na osnovu dostupnih statističkih podataka o procesuiranju krivičnih djela korupcije u Bosni i Hercegovini može se zaključiti da procesuiranje još uvijek nije na nivou koje zahtijeva trenutno stanje i rasprostranjenost korupcije u društvu, što potvrđuju mnogobrojna istraživanja koja su objavljena o stanju korupcije u Bosni i Hercegovini, kao i zvanični izvještaji međunarodnih organizacija zaduženih za praćenje stanja u pravosuđu u Bosni i Hercegovini.

Iako je tokom 2022. godine zabilježeno povećanje ukupnog broja prijava u radu, kako za korupcijska krivična djela, tako i za ostala krivična djela, ovi rezultati i dalje nisu na očekivanom nivou, posebno uzimajući u obzir stanje u društvu, kao i sveprisutnu korupciju. Također, ovi podaci potvrđuju nalaze ranijih istraživanja javnog mnijenja o smanjenju povjerenja građana u rad pravosudnih institucija i prepoznavanje pravosuđa kao jednog od tri sektora koji su najpodložniji korupciji. Visok nivo negativnih tužilačkih odluka u procesu rješavanja prijava za korupcijska krivična djela dodatno zabrinjava. Ovaj problem možemo dovesti u direktnu vezu sa problemom široko definisanih diskrecionih ovlašćenjima tužilaca i proizvoljnom pristupu šta će uzeti u rad, a šta ne. Dodatno ovom problemu doprinosi i način raspodjele predmeta prema pojedinačnim tužiocima od strane glavnih tužilaca, zbog čega su podnesene prijave zbog nekorištenja automatizovanog sistema dodjele predmeta. Jedna od tužbi po ovoj osnovi se odnosila i na glavnu tužiteljicu Tužilaštva BiH koja je završena razrješenjem sa pozicije glavne tužiteljice. Također, posebno zabrinjava podatak da je tokom 2022. godine tek 2% prijava (39 prijava) u ukupnom broju prijava za korupcijska krivična djela bilo vezano za korupcijska krivična djela na visokom nivou

Tokom 2022. godine je zabilježeno smanjenje broja otvorenih istraga za korupcijska krivična djela u odnosu na 2021. godinu. Najveći doprinos smanjenju broja istraga za korupcijska krivična djela tokom 2022. godine u odnosu na 2021. godinu je dao tužilački sistem RS, gdje je zabilježeno značajno smanjenje ovog broja. S druge strane, tužilački sistem FBiH je ostao skoro na istom broju otvorenih istraga tokom 2022. godine u odnosu na 2021. godinu, ali i dalje na lošijem nivou ostvarenih rezultata u poređenju sa 2019. godinom. Također, 5,9% odnosno 43 istrage od ukupnog broja istraga za korupcijska krivična djela se odnosi na otvorene istrage za korupciju na visokom nivou (KTKV).

Uporedo sa smanjenjem broja riješenih istraga, smanjen je i broj negativnih tužilačkih odluka, odnosno naredbi o obustavi istrage u ukupnom broju riješenih istraga. Iako je omjer naredbi o obustavi istrage u ukupnom broju riješenih istraga smanjen sa 32,3% tokom 2021. godine na 30,7% tokom 2022. godine, ovo i dalje predstavlja zabrinjavajući podatak. Posebno se ovdje ističe tužilački sistem RS sa 47,6% naredbi o obustavi istrage u ukupnom broju riješenih istraga. Pored toga, 33,3% istraga za korupcijska krivična djela na visokom nivou (KTKV) tokom 2022. godine je riješeno obustavom istrage.

Tokom 2022. godine zabilježeno je smanjenje broja podignutih optužnica za korupcijska krivična djela u odnosu na 2021. godinu, te je smanjen i udio podignutih optužnica za korupcijska krivična djela u ukupnom broju podignutih optužnica za sva krivična djela sa 2,1% tokom 2021. godine na 2,0% tokom 2022. godine. Međutim, zanimljiv je podatak i da su tužilaštva u BiH tokom 2022. godine podigla ukupno 205 optužnica za korupcijska krivična djela, a da je od ovog broja tek 175 potvrđeno tokom 2022. godine, što može ukazati i na činjenicu da tužilaštva podižu velik broj optužnica koncem godine kako bi ispunili godišnje norme, te velik broj tih optužnica ne dođe na razmatranje u sudove do početka naredne godine. Značajno je napomenuti da od ukupnog broja podignutih optužnica (205), njih 17 ili 8,2% se odnosi na podignute optužnice za korupcijska krivična djela na visokom nivou (KTKV). Međutim, od 17 podignutih optužnica za korupciju na visokom nivou, niti jedna od njih nije potvrđena tokom 2022. godine.

Kada govorimo o ukupnom broju donesenih sudskih odluka u toku 2022. godine, koje predstavljaju zbir pravosnažnih i nepravosnažnih sudskih odluka, podaci pokazuju da je tokom 2022. godine zabilježeno povećanje ovog broja sa 283 tokom 2021. godine na 361 tokom 2022. godine. Uporedo sa povećanjem ukupnog broja sudskih odluka, povećan je i broj osuđujućih presuda za korupcijska krivična djela. Najznačajnije povećanje je zabilježeno u tužilačkom sistemu FBiH, te djelimično na nivou tužilačkog sistema RS, dok je na nivou Tužilaštva BiH i Tužilaštva BD zabilježen skoro isti broj donesenih sudskih odluka. Pored osuđujućih presuda, povećan je i broj oslobađajućih presuda sa 52 oslobađajuće presuda tokom 2021. godine na 64 tokom 2022. godine.

Međutim, kada pogledamo strukturu osuđujućih presuda dolazimo do zaključka da je kaznena politika za korupcijska krivična djela jako niska i nimalo odvratajuća za eventualne počinioce. Tokom 2022. godine na nivou cjelokupnog pravosudnog sistema BiH sudovi su donijeli ukupno 293 osuđujuće presude za korupcijska krivična djela. Udio zatvorskih kazni u ukupnom broju donesenih osuđujućih presuda za korupcijska krivična djela tokom 2022. godine iznosi tek 34,4%, dok je udio uslovnih osuda u ukupnom broju donesenih sudskih odluka na zabrinjavajućih 62,7%, što nam još jednom potvrđuje da se u BiH procesuiraju uglavnom sitna korupcija, dok se ozbiljni slučajevi korupcije vrlo rijetko ili nikako ne procesuiraju.

U cilju ocjene efikasnosti pravosuđa, TI BiH je analizirao i podatke o pravosnažnim sudskim odlukama koje su donesene tokom 2022. godine na osnovu podataka dostavljenih od strane VSTV-a. Tokom 2022. godine u ukupnom broju donesenih pravosnažnih sudskih odluka 7,7% ih je bilo oslobađajućih, dok je 91,2% osuđujućih. S druge strane, tokom 2021. godine tek 4,5% pravosnažno osuđujućih presuda (10 presuda) se odnosne na presude za korupcijska krivična djela na visokom nivou (KTKV).

Kada analiziramo strukturu pravosnažnih osuđujućih presuda na nivou cjelokupnog pravosudnog sistema BiH dolazimo do rezultata da je tek u 29,3% slučajeva tokom 2022. godine donijeta sudska odluka sa krivično pravnom sankcijom zatvora, dok je u čak 67,6% slučajeva donijeta uslovna osuda.

Analiza podataka o sudskim odlukama u predmetima korupcije, a posebno strukturi osuđujućih presuda, nam govori da se u BiH procesuiraju isključivo sitna korupcija, dok se korupcija na visokom nivou nikako ili tek sporadično procesuiraju. Ovakav zaključak potvrđuju i nalazi analize objavljene od strane OSCE Misije u BiH tokom 2020. godine gdje je od 302 posmatrana predmeta tek 32 kategorisano kao slučaj visoke korupcije, 108 predmeta korupcije srednjeg nivoa, te 173 predmeta sitne korupcije.

Detaljniji podaci o procesuiranju korupcijskih krivičnih djela po tužilaštvima dostupni su na Interaktivnoj mapi procesuiranja korupcije (www.mapa.ti-bih.org).